

พฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรใน ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

ณัชพิมพ์ อริยะวุฒิไชย¹

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ทดสอบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกร และแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี วิธีดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามในการวิจัยกับกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้เป็นครัวเรือนที่เป็นเกษตรกร ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยใช้สูตรคำนวณของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จำนวน 254 ครัวเรือน วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุตั้งแต่ 51- 60 ปี มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.และอนุปริญญา/ปวส มีสถานภาพในครัวเรือนเป็นหัวหน้าครัวเรือน /ภรรยา มีสถานภาพสมรสเป็นสมรส มีระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวในระดับน้อย มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมการเป็นเกษตรสีเขียวอยู่ในระดับน้อย โดยปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ อาชีพครอง รายได้จากอาชีพครอง พื้นที่ถือครอง ปัจจัยกระตุ้น การรับรู้ข่าวสาร ข้อเสนอแนะ ควรมีการส่งเสริมให้มีการทำเกษตรสีเขียวอย่างต่อเนื่องโดยให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาติดตามการทำเกษตรสีเขียวของเกษตรกรในพื้นที่ และการส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ในการปรับปรุงสภาพดินและสภาพแหล่งน้ำเนื่องจากก่อนหน้านี้เกษตรกรในอำเภอบางแพได้มีการเลี้ยงกุ้งแล้วหันมาทำการเกษตรเลยพบปัญหา สภาพของดิน และสภาพน้ำ ต่อการทำเกษตรสีเขียวของเกษตรกร และทำการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมการเป็นเกษตรสีเขียวให้หลากหลายช่องทาง

คำสำคัญ : พฤติกรรมการทำเกษตร/ การส่งเสริม/ เมืองเกษตรสีเขียว

¹ ณัชพิมพ์ อริยะวุฒิไชย นักศึกษาลัทธิไตรศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

FARMING BEHAVIOR TO PROMOTE GREEN AGRICULTURAL CITIES OF FARMERS IN BANG PHAE SUBDISTRICT, BANG PHAE DISTRICT, RATCHABURI PROVINCE.

NATCHAPHIM ARIYAWUTTHICHA²

ABSTRACT

This current study aimed to explore the farming behavior to promote the green agricultural cities of farmers, to test differences of the factors affecting the farming behavior in Bang Phae Sub-district, Bang Phae District, Ratchaburi Province, and to seek the direction for promoting the farming behavior in the same area as well as recommending direction to promote green agriculture. The survey research was conducted using the constructed questionnaire to collect data from 254 farmers' households residing in the studied area with the application of Krejcie & Morgan formula.

The findings revealed that most sample were males, 51-60 years old, having educational level of Upper Secondary School/ Certificate of Vocational Education and Associate Degree/Technical Diploma, maintaining status head of household and married with wives. Moreover, majorities practiced less on green agriculture. The factors affect the green farming behavior with statistically significant level of 0.05, namely personal factor comprised of age, number of household members, followed by economic factors such as secondary occupation, income from secondary occupation, occupied land and perceived news as a motivational factor. This study recommends farmers to continue practicing green agriculture with the assistance of responsible agencies and constantly monitoring the progress of green agriculture in such area. There should be active improvement of land fertility through soil and water source rejuvenation due to agricultural problems found from excessing use of resources in shrimp farms by farmers in Bang Phae district, affecting the farmers' practicing green agriculture.

KEY WORDS : FARMING BEHAVIOR / PROMOTING / GREEN ARICULTURAL CITY

² Graduate student in Master degree Master of Arts Program, Major Environment Social Sciences Faculty of social Sciences & Humanities, Mahidol University Student master degree

บทนำ

เกษตรกรรมเป็นพัฒนาการที่สำคัญในความเจริญของอารยธรรมมนุษย์เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อัตราการเจริญเติบโตของดัชนีเศรษฐกิจการเกษตรปี 2562 พบว่า ดัชนีผลผลิตอยู่ที่ 0.45 ดัชนีราคาอยู่ที่ 1.85 ดัชนีรายได้อยู่ที่ 2.30 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562:186) ในการผลิตอาหารเพื่อเลี้ยงมนุษยชาติมาเป็นเวลานาน ภาคเกษตรมีบทบาทความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก เป็นแหล่งผลิตอาหารเลี้ยงชาวโลก ก่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหาร เป็นฐานวัตถุดิบให้กับภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ สร้างรายได้ให้กับประเทศ รวมทั้งยังเป็นวิถีชีวิต แหล่งภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่สืบทอดมา การพัฒนาภาคเกษตรให้ยั่งยืนจึงถือเป็นหัวใจของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การแข่งขันของสินค้าการเกษตร ได้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นปัจจัยสนับสนุนการผลิตทางการเกษตร เช่น ดิน น้ำ และป่าไม้ เป็นต้น ประเทศไทยมีเนื้อที่ทั้งหมด 320,696,887 ไร่ หรือ 320.70 ล้านไร่ ข้อมูลจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพบว่า ในปี พ.ศ. 2561 พื้นที่ดินปัญหาที่เกิดตามสภาพธรรมชาติของประเทศไทยได้แก่ดินเปรี้ยวจัด ดินเค็ม ดินทราย และดินตื้น มีเนื้อที่ 60,025,262 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.72 ของเนื้อที่ประเทศ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2561) ถูกนำมาใช้เพื่อสนับสนุนการผลิตและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นจำนวนมากจนเกินศักยภาพการผลิตของทรัพยากรในการฟื้นตัวตามธรรมชาติได้ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรและเกษตรกร

ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศเกษตรกรรมมาช้านาน เนื่องจากตั้งอยู่ในเขตรมรสุมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสภาพภูมิประเทศ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และภูมิอากาศเอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตร ประชากร ส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือเกี่ยวข้องมาโดยตลอด รายงานจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรรายงานว่า ในปี 2560 มีการนำเข้าสารกำจัดศัตรูพืชมีปริมาณมากกว่า 198,317 ตัน จำแนกเป็นสารกำจัดวัชพืช 148,979 ตัน สารกำจัดแมลง 21,601 ตัน และสารป้องกันและกำจัดโรคพืช 19,923 ตัน โดยนำเข้ามาจากจีน อินเดีย มาเลเซีย ไต้หวันและอินโดนีเซีย (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช): 2560) กระแสการพัฒนาที่ยั่งยืนและการอนุรักษ์นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในการทำการเกษตรที่ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมดังกล่าวองค์การสหประชาชาติ (United Nations : UN) ได้เสนอหลักการสำคัญของเกษตรสีเขียว คือ การผสมผสานระหว่างการทำปศุสัตว์และการปลูกพืชเศรษฐกิจ (Integration of livestock-crops) การเก็บของเหลือหลังกระบวนการเก็บเกี่ยวเพื่อลดของเสีย (Using post-harvest storage and processing facilities to reduce waste) การปลูกพืชหมุนเวียนที่หลากหลาย (Making sure crop rotations are diversified) การใช้วัชพืชและการควบคุมศัตรูพืชการปฏิบัติอย่างยั่งยืนสิ่งแวดล้อม (Using environmentally sustainable weed and pest control practices) การใช้ธรรมชาติและใช้สร้างสารอาหารที่ได้จากธรรมชาติอย่างยั่งยืนมาผลิตอาหาร (Using natural and sustainably made nutrient inputs) อย่างไรก็ตามการทำเกษตรสีเขียวเป็นการนำการปฏิบัติให้เกิดความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อมรวมเข้าด้วยกันกับ

การใช้แรงงานในการเกษตรเพื่อลดความยากจน หัวใจสำคัญของการพัฒนาเมืองเกษตรสีเขียว คือ 1.) พัฒนาพื้นที่ให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย ปราศจากมลพิษรบกวน มีการจัดการของเสียอย่างเป็นระบบ 2.) พัฒนาตัวสินค้าให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานด้านความปลอดภัย ไม่มีสารพิษตกค้าง มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในระบบการผลิต 3.) พัฒนาคนให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายสินค้าที่มีคุณภาพ สามารถทำการผลิต และอาศัยอยู่ในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน “สิ่งสำคัญในการดำเนินการของแต่ละหน่วยงาน คือ การส่งเสริม สนับสนุน การให้คำแนะนำ เพื่อพัฒนาระบบการในการทำเกษตรกรรมให้มีความปลอดภัย มีคุณภาพได้มาตรฐาน และเกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น” “สิ่งสำคัญในการดำเนินการของแต่ละหน่วยงาน คือ การส่งเสริม สนับสนุน การให้คำแนะนำ เพื่อพัฒนาระบบการในการทำเกษตรกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตลอดห่วงโซ่การผลิตและการบริโภค และมีความปลอดภัย มีคุณภาพได้มาตรฐาน เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น” (สำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน, 2562)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการกำหนดโครงการเมืองเกษตรสีเขียว (Green Agriculture City) เป็นโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรฯ ที่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2561-2580 ประกอบด้วย 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ 35 ประเด็นหลัก ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีประเด็นพัฒนาความมั่นคงทางน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นการพัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศ และชุมชน (กรมวิชาการเกษตร, 2562) โครงการเมืองเกษตรสีเขียวเป็น 1 ในประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในแต่ละพื้นที่โดยชู 3 หัวใจสำคัญสู่การเป็นเกษตรสีเขียว คือ พัฒนาพื้นที่ พัฒนาสินค้า และพัฒนาอย่างบูรณาการครบทุกภาคส่วนและมีการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายจากจังหวัดที่มีศักยภาพและมีความโดดเด่นในการผลิตสินค้าเกษตรเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง รวม 6 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ หนองคาย ศรีสะเกษ ราชบุรี จันทบุรี และพัทลุง โดยเป็นตัวแทนของจังหวัดต้นแบบในแต่ละภาคของประเทศ เพื่อผลักดันให้แต่ละจังหวัดที่มีศักยภาพและมีความโดดเด่นเป็นเมืองเกษตรสีเขียวและพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงเกษตรสาระสำคัญของ 6 จังหวัดต้นแบบร่วมกันกำหนดพื้นที่ที่จะพัฒนาให้เป็นพื้นที่สีเขียว ประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้มีกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรที่ดี เหมาะสม (Good Agricultural Practice) ให้ปลอดภัยจากสารเคมีตกค้างในสินค้าเกษตร และใช้เทคโนโลยีสะอาดในการผลิตสู่เศรษฐกิจการเกษตรสีเขียว (Green and Cool Agricultural Economy) (สำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน, 2562) เพื่อให้ประชาชนและเกษตรกรในประเทศไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและยังเป็นการผลักดันให้แต่ละจังหวัดหันมาใส่ใจในการทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

จังหวัดราชบุรี เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางภาคตะวันตกของประเทศไทย จังหวัดราชบุรีเป็นศูนย์กลางการผลิตเกษตรของเกษตรกร เช่น มะพร้าว ชมพู่ ฝรั่ง มะม่วง และการปศุสัตว์ของประเทศโดยมีเมืองราชบุรีเป็นศูนย์กลางด้านการปกครอง เศรษฐกิจ และการคมนาคม จังหวัดราชบุรียังเป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่งของประเทศไทย จากการศึกษาและชุดคั่นของนักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดี พบว่าดินแดนแถบกลุ่ม

แม่น้ำแม่กลองแห่งนี้เป็นถิ่นฐานที่อยู่อาศัยของคนหลายยุคหลายสมัย และมีความรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีต (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดราชบุรี, 2562) จังหวัดราชบุรีได้มีการผลักดันให้เป็นเมืองเกษตรสีเขียว ในจังหวัดราชบุรีเป็นพื้นที่การผลิตสินค้าเกษตรที่มีกระบวนการผลิตเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทุกกิจกรรมตลอดกระบวนการผลิตแต่น้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำระดับต้นน้ำให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย ส่วนระดับกลางน้ำ และปลายน้ำ ได้แก่ การแปรรูป การกำจัดของเสียโดยนำไปเป็นพลังงานทดแทน ดำเนินการให้เกิดร้าน Q Shop, 2 Q restaurant รวมทั้งการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อให้เกษตรกรมีความเข้าใจ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ให้การสนับสนุน และร่วมมือกันอย่างแข็งขันเพื่อพัฒนาพื้นที่ของตนเองให้เป็นพื้นที่สีเขียว (กรมพัฒนาที่ดิน, 2562) และเป็นการสอดคล้องกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นฐานสร้างรายได้ที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี อำเภอบางแพในจังหวัดราชบุรี เป็นพื้นที่ที่ติดกับแหล่งท่องเที่ยวระดับประเทศ เช่น ตลาดน้ำดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ตลาดน้ำอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ทำให้ทางจังหวัดราชบุรีจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวภายในอำเภอบางแพเพื่อส่งเสริมให้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวเกษตรสีเขียวของจังหวัดราชบุรี (สำนักงานจังหวัดราชบุรี, 2562)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยมุ่งศึกษาพฤติกรรมการทำการเกษตรกรรม ปัจจัยในการทำการเกษตรกรรมของเกษตรกรในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียว ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี การศึกษาครั้งนี้จะนำไปสู่ประโยชน์ในการจัดการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรและอันเป็นการสอดคล้องกับหลักสาขาวิชาสังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อมที่สอนในรายวิชามนุษย์นิเวศวิทยาและสังคมวิทยาสิ่งแวดล้อมเป็นการหาแนวทางการจัดการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวให้เป็นประโยชน์กับเกษตรกร และเป็นการพัฒนาการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี พื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี และมีการเก็บข้อมูลในช่วงเดือน มีนาคม – เมษายน พ.ศ.2563 ศึกษา

ในพื้นที่ ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ครอบคลุม 11 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านกลาง บ้านกุ่ม บางแพใต้ บ้านไร่ ตลาดบางแพ ท่าราบ ท่าราบ ไม้แบ้ ตาลเรียง ดอนซ่ง และดอนซ่ง ครัวเรือนที่เป็น เกษตรกร ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี จำนวน 752 ครัวเรือน

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

เกษตรสีเขียว หมายถึง การปฏิบัติของเกษตรกร ตามแนวทางของการทำเกษตรสีเขียว ได้แก่ 1.) การผสมผสานระหว่างการทำปศุสัตว์และการปลูกพืชเศรษฐกิจ 2.) การเก็บของเหลือหลังกระบวนการเก็บเกี่ยวเพื่อลดของเสีย 3.) การปลูกพืชหมุนเวียนที่หลากหลาย 4.) การใช้ชีวพืชและการควบคุมศัตรูพืชการปฏิบัติอย่างยั่งยืนสิ่งแวดล้อม 5.) การใช้ธรรมชาติและทำอย่างยั่งยืนมาผลิตอาหาร 6.) การนำการปฏิบัติให้เกิดความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อมรวมเข้าด้วยกันกับการใช้แรงงานในการเกษตรเพื่อลดความยากจน

พฤติกรรมการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกร หมายถึง การกระทำ หรือการปฏิบัติงานการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาด้านการเกษตรในพื้นที่ให้เป็นเกษตรกรรมยั่งยืนจนกลายเป็นเมืองเกษตรกรรมยั่งยืน

ตัวแปรและระดับการวัดตัวแปร

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

ตัวแปร	ระดับการวัด
ปัจจัยส่วนบุคคล	
1. เพศ	Norminal
2. อายุ	Interval
3. ระดับการศึกษา	Norminal
4. สถานภาพในครัวเรือน	Norminal
5. สถานภาพสมรส	Norminal
6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	Interval
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	
7. อาชีพรอง	Norminal
8. รายได้จากอาชีพหลัก	Norminal
9. รายได้จากอาชีพรอง	Norminal
10. พื้นที่ถือครอง	Interval
11. ลักษณะการถือครองที่ดิน	Norminal
12. การใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกร	Interval
13. ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกร	Interval

ปัจจัยกระตุ้น

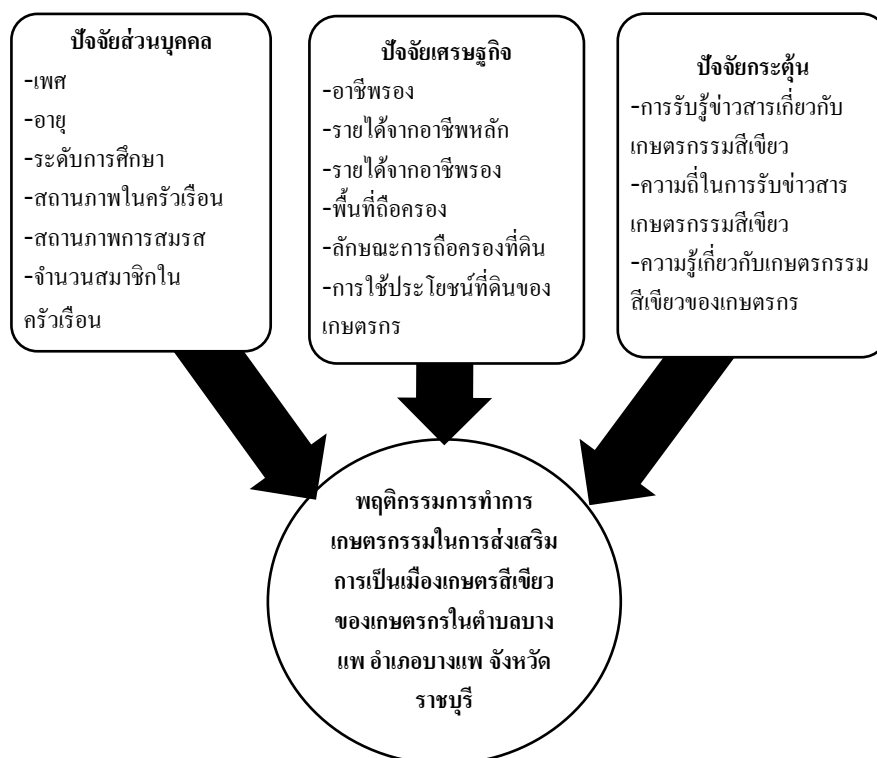
14. การรับข่าวสาร	Interval
15. ความถี่ในการรับข่าวสาร	Interval
16. ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวของเกษตรกร	Interval

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ตัวแปร	ระดับการวัด
พฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี	Interval

กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี 3 ปัจจัยด้วยกัน จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เพื่อศึกษา 1.)ศึกษาพฤติกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกร 2.)เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกร 3.)ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแทนของครัวเรือนเกษตรกรที่ลงทะเบียนเกษตรกรโดยให้ผู้ที่มิอายุมากกว่า 18 ปีขึ้นไปประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ที่อาศัยอยู่ในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ครอบคลุม 11 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านกลาง, หมู่ที่ 2 บ้านกุ่ม, หมู่ที่ 3 บางแพใต้, หมู่ที่ 4 บ้านไร่, หมู่ที่ 5 ตลาดบางแพ, หมู่ที่ 6 ทาราบ, หมู่ที่ 7 ทาราบ, หมู่ที่ 8 ไผ่บัว, หมู่ที่ 9 ตาลเรียง, หมู่ที่ 10 ดอนเซ่ง, หมู่ที่ 11 ดอนเซ่ง จำนวน 752 ครัวเรือน โดยใช้สูตรคำนวณของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จำนวนตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณเท่ากับ 254 ตัวอย่าง ก่อนที่จะให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถามผู้ถามจะชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามและเอกสารยินยอมในการร่วมตอบแบบสอบถาม ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยจะใช้รหัสแทนชื่อและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในการบันทึกข้อมูล และจะดำเนินการทำลายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามภายหลังเสร็จสิ้นการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน (Multi stage) การเลือกเกษตรกรแต่ละหมู่บ้าน ผู้วิจัยได้ทำการคำนวณสัดส่วนของตัวอย่าง (Probability proportional to size) จากจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกกับจำนวนเกษตรกรที่ต้องการ สัดส่วนที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 2.9606 ต่อ 1 โดยประมาณ จากนั้นนำสัดส่วนนี้ไปคำนวณเพื่อหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนครัวเรือนและจำนวนเกษตรกรที่คำนวณได้จำแนกตามหมู่

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร N (ครัวเรือน)	จำนวนเกษตรกร n (ครัวเรือน)
หมู่ที่ 1 บ้านกลาง	52	18
หมู่ที่ 2 บ้านกุ่ม	102	34
หมู่ที่ 3 บางแพใต้	73	25
หมู่ที่ 4 บ้านไร่	110	37
หมู่ที่ 5 ตลาดบางแพ	30	10
หมู่ที่ 6 ทาราบ	36	12
หมู่ที่ 7 ทาราบ	34	11
หมู่ที่ 8 ไผ่บัว	70	24

หมู่ที่ 9 ตาลเรียง	67	23
หมู่ที่ 10 ดอนเซ่ง	98	33
หมู่ที่ 11 ดอนเซ่ง	80	27
รวม	752	254

ที่มา: (สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี, 2559)

ซึ่งใช้แบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพในครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยแบบสอบถามมีลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Questions) และคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย อาชีพครอง รายได้ จากอาชีพหลัก รายได้จากอาชีพรอง พื้นที่ถือครอง ลักษณะการถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์ที่ดินของ เกษตรกร ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกร โดยแบบสอบถามมีลักษณะคำถามเป็นคำถาม ปลายปิด (Close-ended Questions) และคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยกระตุ้น ประกอบด้วย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับ เกษตรกรรมสีเขียว ความถี่ในการรับข่าวสารเกษตรกรรมสีเขียว แบบสอบถามมีลักษณะคำถามเป็นคำถาม ปลายปิด (Close-ended Questions)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวของเกษตรกร
แบบสอบถามมีลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดซึ่งเป็นข้อความเชิงบวกและเชิงลบ โดยมีเกณฑ์การให้ คะแนน ดังนี้

ตอบถูก ให้ 1 คะแนน

ตอบผิด ให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็น เมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย การพัฒนา พื้นที่เกษตรกรรมของเกษตรกร การพัฒนาสินค้าของเกษตรกร การพัฒนาตนเองของเกษตรกร ลักษณะ คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ มีข้อความจำนวน 4 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน 1 เมื่อตอบในช่อง ไม่เคย

ให้คะแนน 2 เมื่อตอบในช่อง บางครั้ง

ให้คะแนน 3 เมื่อตอบในช่อง บ่อยครั้ง

ให้คะแนน 4 เมื่อตอบในช่อง เป็นประจำทุกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพในครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้จากอาชีพหลัก รายได้จากอาชีพรอง พื้นที่ถือครอง ลักษณะการถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกร ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียว ความถี่ในการรับข่าวสารเกษตรกรรมสีเขียวความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวของเกษตรกรโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)
4. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มย่อยของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยตัวแปรอิสระที่แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย ใช้สถิติแบบที (t-test) และตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่มย่อยขึ้นไป ใช้สถิติวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว (One-way Analysis of Variance: One way ANOVA) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D) และทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ (Multiple Comparisons) โดยวิธี Scheffé

ผลการดำเนินการวิจัย

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 73.20 มีอายุตั้งแต่ 51- 60 ปี ร้อยละ 54.30 รองลงมาคืออายุ 61 ปีและมากกว่า ร้อยละ 28.70 มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.และอนุปริญญา/ปวส.ร้อยละ 52.00 มีสถานภาพในครัวเรือนเป็นหัวหน้าครัวเรือน / ภรรยา ร้อยละ 76.00 มีสถานภาพสมรสเป็นสมรส ร้อยละ 79.50 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน ร้อยละ 63.00 ในตารางที่ 2 สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง น้อยกว่า 50 ปี มีพฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตร เกื้อช่วย, บำเพ็ญ เขียวหวาน (2556: 73) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการส่งเสริม

อาชีพของเกษตรกรตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี

ตารางที่ 2 แสดงปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จำแนกตามสถานภาพในครัวเรือน สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (n=254)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รวม	254	100.00
เพศ		
ชาย	186	73.20
หญิง	68	26.80
อายุ		
น้อยกว่า 50 ปี	43	16.90
51 - 60 ปี	138	54.30
มากกว่า 61 ปี	73	28.7
(Mean = 56.77, S.D. = 6.592, Min = 31.00, Max = 74.00)		
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น	34	13.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และอนุปริญญา/ปวส.	132	52.0
ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี	88	34.6
สถานภาพในครัวเรือน		
หัวหน้าครัวเรือน/ภรรยา	193	76.00
บุตร/ธิดา/หลาน	34	13.40
บิดา/มารดา	27	10.60
สถานภาพสมรส		
โสด	18	7.10
สมรส	202	79.50
หม้าย/หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	34	13.4
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
น้อยกว่า 2 คน	69	27.20
อาศัย 3 - 4 คน	160	63.00
มากกว่าอาศัย 5 คน	25	9.80

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รวม	254	100.00
เพศ		
ชาย	186	73.20
หญิง	68	26.80

(Mean = 3.30, S.D. = 1.051, Min = 1.00, Max = 7.00)

ส่วนที่ 2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกคนประกอบอาชีพหลักเป็นเกษตรกร ประกอบอาชีพรองเป็นประมง/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ร้อยละ 74.80 มีรายได้จากอาชีพหลักจำนวน 10,001 – 15,000 บาทต่อปี ใหญ่ ร้อยละ 50.40 มีรายได้จากอาชีพรองจำนวน 5,100 – 7,000 บาทต่อปี ร้อยละ 39.40 มีพื้นที่ถือครอง 11 – 20 ไร่ ร้อยละ 64.20 การถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม/ที่นา มีลักษณะการถือครองเป็นเจ้าของที่นา ร้อยละ 90.60 การถือครองที่ดินสวนผลไม้ มีลักษณะการถือครองเป็นเจ้าของที่ดิน ร้อยละ 85.0 การถือครองที่ดินเลี้ยงสัตว์ ไม่มีการถือครองที่ดินเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 54.70 การถือครองที่ดินที่อยู่อาศัย ลักษณะการถือครองเป็นเจ้าของที่ดิน ร้อยละ 96.90 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม/ที่นาของกลุ่มตัวอย่าง มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม/ที่นา ร้อยละ 93.40 การใช้ประโยชน์ที่ดินสวนผลไม้ของกลุ่มตัวอย่าง มีการใช้ประโยชน์ที่ดินสวนผลไม้ ร้อยละ 86.60 การใช้ประโยชน์ที่ดินเลี้ยงสัตว์ของกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 54.70 การใช้ประโยชน์ที่ดินที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดมีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่อยู่อาศัย ในตารางที่ 2 และ ตารางที่ 3 สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีพื้นที่ถือครอง 11 - 20 ไร่ มีพฤติกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภ พรหมทอง และคณะ (2551: 46) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า จำนวนพื้นที่ถือครองทางการเกษตร มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยทางเศรษฐกิจ จำแนกตามอาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้จากอาชีพหลัก รายได้จากอาชีพรอง และจำนวนพื้นที่ถือครอง (n=254)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
เกษตรกรรม	254	100.00
อาชีพรอง		
ไม่ได้ประกอบอาชีพรอง	2	0.80
ประมง/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	190	74.80
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	45	17.70
เกษตรกรรม	2	0.80
รายได้จากอาชีพหลัก(บาทต่อเดือน)		
น้อยกว่า 10,000 บาท	2	0.80
10,001-15,000 บาท	128	50.40
มากกว่า 15,001 บาท	124	48.80
(Mean = 15,692.91, S.D. = 2,296.28, Min = 9,000.00, Max = 25,000.00)		
รายได้จากอาชีพรอง (บาทต่อเดือน)		
3,000 บาทและต่ำกว่า	20	7.90
3,100 - 5,000 บาท	72	28.30
5,100-7,000 บาท	100	39.40
7,001 บาทและมากกว่า	62	24.40
(Mean = 5,882.68, S.D. = 2,228.81, Min = 0.00, Max = 10,000.00)		
จำนวนพื้นที่ถือครอง		
10 ไร่และต่ำกว่า	59	23.20
11-20 ไร่	163	64.20
20 ไร่และมากกว่า	32	12.60
(Mean = 15.54, S.D. = 5.862, Min = 3.00, Max = 35.00)		

รายได้จากอาชีพหลัก(บาทต่อเดือน)

10,000 บาทและน้อยกว่า	2	0.80
10,001-15,000 บาท	128	50.40
15,001 บาทและมากกว่า	124	48.80

(Mean = 15,692.91, S.D. = 2,296.28, Min = 9,000.00, Max = 25,000.00)

ตาราง 3 แสดงปัจจัยทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน (n=254)

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	ลักษณะการถือครองที่ดิน						รวม	
	เจ้าของที่ดิน		เช่า		ไม่ได้ทำประโยชน์			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม/ที่นา	230	90.60	7	2.80	17	6.70	254	100.00
2. ที่ดินทำสวนผลไม้	216	85.00	4	1.60	34	13.40	254	100.00
3. ที่ดินเลี้ยงสัตว์	115	45.30	0	0.00	139	54.70	254	100.00
4. ที่ดินที่อยู่อาศัย	246	96.90	8	3.10	0	0.00	254	100.00

ส่วนที่ 3 ปัจจัยกระตุ้น ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมการเป็นเกษตรกรสีเขียวอยู่ในระดับน้อยร้อยละ 84.30 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.91 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.75 คะแนนมากที่สุดเท่ากับ 41 คะแนน คะแนนน้อยสุดเท่ากับ 11 คะแนน และมีความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวอยู่ในระดับมากร้อยละ 99.60 รองลงมา มีความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 0.40 และมีความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 0.80 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 18.27 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 คะแนนมากที่สุดเท่ากับ 20 คะแนน คะแนนน้อยสุดเท่ากับ 15 คะแนนในตารางที่ 4 ตารางที่ 5 สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวในระดับมาก มีพฤติกรรมการทำการ

เกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาศ อยู่ประเสริฐ และบำเพ็ญ เขียวหวาน (2558: บทคัดย่อ)

ตาราง 4 แสดงระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมการเป็นเกษตรสีเขียวจำนวน 254 ครั้วเรือน

ระดับคะแนนการรับรู้ข่าวสารการส่งเสริมการเป็นเกษตรสีเขียว	จำนวน	ร้อยละ
การรับรู้ข่าวสารการส่งเสริมการเป็นเกษตรสีเขียวระดับน้อย (น้อยกว่า 27 คะแนน)	215	84.60
การรับรู้ข่าวสารการส่งเสริมการเป็นเกษตรสีเขียวระดับปานกลาง (ระหว่าง 28 -34 คะแนน)	30	11.8
การรับรู้ข่าวสารการส่งเสริมการเป็นเกษตรสีเขียวระดับมาก (มากกว่า 35 คะแนน)	9	3.5
$\bar{X}$ = 21.91 S.D. = 5.75 Max = 41.00 Min = 11.00		

ตาราง 5 แสดงระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียว จำนวน 254 ครั้วเรือน

ระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียว	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวระดับน้อย (12 คะแนนและน้อยกว่า)	2	0.80
ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวระดับปานกลาง (ระหว่าง 13 -15 คะแนน)	1	0.40
ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวระดับมาก(16 คะแนนและมากกว่า)	253	99.60
$\bar{X}$ = 18.22 S.D. = 1.147 Max = 20.00 Min = 10.00		

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเกษตรสีเขียว พบว่า มีระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวของกลุ่มตัวอย่างในระดับน้อย ร้อยละ 68.90 รองลงมา มีระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวของกลุ่มตัวอย่างในระดับปานกลาง ร้อยละ 30.70 และมีระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียวของกลุ่มตัวอย่างในระดับมาก ร้อยละ 0.40 ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.69 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.45 คะแนนมากที่สุดเท่ากับ 48 คะแนน คะแนนน้อยสุดเท่ากับ 0 คะแนนในตารางที่ 5

ตาราง 5 แสดงระดับคะแนนพฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 254 ครั้วเรือน

ระดับคะแนนพฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการ เป็นเมืองเกษตรสีเขียวของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
พฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของกลุ่มตัวอย่างในระดับน้อย (น้อยกว่า 43 คะแนน)	175	68.90
พฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของกลุ่มตัวอย่างในระดับปานกลาง (ระหว่าง 44 - 54 คะแนน)	78	30.70
พฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของกลุ่มตัวอย่างในระดับมาก(มากกว่า 55 คะแนน)	1	0.40
$\bar{X} = 42.14$ S.D. = 3.81 Max = 72.00 Min = 0.00		

ส่วนที่ 5 การทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยกระตุ้นกับระดับพฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียว พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ อาชีพ รอง รายได้จากอาชีพ รอง พื้นที่ถือครอง ปัจจัยกระตุ้น ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมสีเขียว การรับรู้ข่าวสารการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียว

สรุป ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา เกษตรกรมีพฤติกรรมในการทำการเกษตรกรรมในการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับน้อย เนื่องจากเกษตรกรในพื้นที่มีการยังมีการใช้สารเคมี และปุ๋ยเคมีในการทำการเกษตร ก่อนหน้านี้นสภาพบริบทในตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรีเคยเป็นบ่อเลี้ยงกุ้งมาก่อน ส่งผลให้สภาพดินมีปัญหา และเกษตรกรส่วนใหญ่ที่ทำเกษตรมี มีอายุตั้งแต่ 51- 60 ปี อยู่อาศัยมาตั้งแต่กำเนิด นอกจากทำการเกษตรแล้วบ้างรายมีรายได้จากอาชีพ รอง การรับจ้าง การขายของ เนื่องจากเกษตรกรร่ผลผลิตในไร่นาสวนตนเอง โดยรับจ้างสวนในบริเวณใกล้บ้านของเกษตรกรเพื่อนำเป็นรายได้ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ควรมีการศึกษาในเรื่องต่อไปนี ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาสินค้าของเกษตรกร โดยให้มีการสนับสนุนสินค้าที่ได้มาจากพื้นที่เพื่อเป็นรายได้ของในท้องถิ่น การหาแนวทางในการทำการเกษตรกรรมเพื่อเป็นการพัฒนาการส่งเสริมการเป็นเมืองเกษตรสีเขียวของเกษตรกรต่อไป

ทำการศึกษามีส่วนร่วมของเกษตรกรเพื่อบ่งชี้โอกาสของความสำเร็จหรือล้มเหลว รวมทั้งศึกษามิติที่เกี่ยวข้องกับมิติทางสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจการเมืองและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ศึกษาถึงประสิทธิผลในการทำเกษตรสีเขียว เช่น คุณภาพของผลผลิตที่มีความปลอดภัย และคุณภาพของพื้นที่ของเกษตรกร

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาที่ดิน. (2557). โครงการ 6 เมืองเกษตรสีเขียวต้นแบบ กรมพัฒนาที่ดิน 6 GreenAgriculture City Model. (Online). Available :
http://www.ddd.go.th/WEB_Greencity/6Greencity.html
- กรมวิชาการเกษตร. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2561-2580. (Online). Available :
<https://www.doa.go.th/plprotect>
- จิตร เกื้อช่วย, บำเพ็ญ เขียวหวาน (2556). ความต้องการส่งเสริมอาชีพของเกษตรกรตำบลบางขุนทอง อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดนครราชสีมา. วิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ และบำเพ็ญ เขียวหวาน (2558). การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเกษตรของเกษตรกร. วิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วัลลภ พรหมทอง และคณะ. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพมหานคร : คณะเทคโนโลยีการเกษตร, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี. (2559). ทะเบียนเกษตรกรจังหวัดราชบุรี อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี. (Online). Available <http://www.nfcrbr.or.th>
- สำนักงานจังหวัดราชบุรี. (2562). แผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖5 (ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2563). (Online). Available <http://www.ratchaburi.go.th/plan-2551/index.html>
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2561). ข้อมูลตัวชี้วัด “ดินปัญหาที่เกิดตามสภาพธรรมชาติ”. (Online). Available : <http://www.onep.go.th>
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดราชบุรี. (2562). ประวัติความเป็นมา. (Online). Available :
<http://ratchaburi.cdd.go.th>
- สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช). (2560). มาตรฐานสินค้าเกษตร. (Online). Available : <https://www.acfs.go.th>

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2562). ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร. (Online). Available :
<http://www.oae.go.th>

สำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน. (2562). หัวใจสำคัญของการพัฒนาเมืองเกษตรสีเขียว. (Online).
Available : http://www.ddd.go.th/WEB_Greencity/PDF/6GAC_Ratburee.pdf